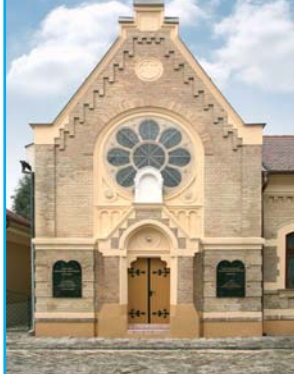

186. SZÁM

HITKÖZSÉGI HÍRADÓ

NEM AZ A ZSIDÓ, AKINEK A SZÜLEI AZOK VOLTAK, HANEM AKINEK A GYERMEKE IS AZ LESZ! (Simon Peres)

Meghívó

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton hív meg minden érdeklődőt a **Shalom klub chanukai összejövetelére**, melyre **2011. december 26-án, hétfőn 14:30-kor** kerül sor a Men-

ház Wallenstein Zoltán termében. Az ünnep jelentőségéről Vasadi Péter, a budapesti Lauder Iskola tanára tart előadást. Chanukai dalokat énekel és a gyertyagyújtást vezeti, Nógrádi Gergely, a budapesti Frankel Leó utcai zsinagóga kántora, operaénekes és neves gyermekkönyv szerző.

Az összejövetelen az ünnep tipikus ételeit szolgáljuk fel.

„Aj my sme tu“ konferencia a koncert 30.11. – 1.12.2011

Židovská náboženská obec v Komárne toto cestou pozýva všetkých záujemcov na vzdelávaciu konferenciu venovanú téme: „Aj my sme tu“. Naša obec oslavuje toho roku svoje 220. narodeniny, radi by sme na dvojdnovej konferencii, ktorá sa uskutoční v dňoch 30. novembra až 1. decembra 2011, predstavili jej historickú minulosť počas uplynutých dvoch storočí a možnosti výučby tejto témy. Program bude prebiehať v dvoch jazykoch, po slovensky a po maďarsky.

Pre koľko je program určený?

- pre učiteľov komárňanských škôl a blízkeho okolia
- pre spolupracovníkov kultúrnych inštitúcií
- pre vedúcich inštitúcií
- pre všetkých záujemcov

Miestom konferencie bude Židovské kultúrne a spoločenské centrum Menház (Komárno, ul. Eötvösa č.15). Podrobný program môžete nájsť na adrese: www.menhaz.sk.

Záujemcovia sa môžu registrovať na e-mailovej adrese kile@menhaz.sk do 28. novembra 2011!

„Mi is itt vagyunk“ konferencia és koncert 2011. 11. 30. – 12. 1.

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton hív meg minden érdeklődőt a „Mi is itt vagyunk“ című oktatási konferenciájára. Az idén 220. születésnapját ünneplő közösségünk, a kétnapos, 2011. november 30-án és december 1-jén megrendezésre kerülő rendezvényünkön szeretnénk bemutatni a két évszázad történetét és a téma oktatásának lehetőségeit. A program egésze két nyelven zajlik, szlovákul és magyarul.

Kinek ajánljuk a programot?

- a komáromi és környékbeli iskolák tanárainak
- a kulturális intézmények munkatársainak
- intézményvezetőknek
- minden érdeklődőnek

A kétnapos rendezvénynek a Menház Zsidó Kulturális és Közösségi Központ (Komárom, Eötvös utca 15.) ad otthont. A részletes program a www.menhaz.sk címen érhető el.

A konferenciára regisztrálni lehet a kile@menhaz.sk címen 2011. november 28-ig!

„Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Židovská náboženská obec v Komárne“

História rodiny koncert Pétera Gerendása 30. novembra 2011., 19.00

Miesto: veľká sála budovy Matice slovenskej (Námestie M.R. Štefánika 6.). Program je pri príležitosti osláv 220. narodenín Židovskej náboženskej obce **BEZPLATNÝ**.

Predbežná REGISTRÁCIA je potrebná na e-mailovej adrese koncert@menhaz.sk!

Családragény Gerendás Péter koncertje 2011. november 30., 19.00

2010. decemberében jelent meg Gerendás Péter legújabb lemeze "Családragény" címen. A koncert különlegessége, hogy a Gerendás család alkotja a zenekar nagy részét. Dani dobokon, valamint gitáron, Hanna fuvolán, és zongorán kíséri édesapját. Közreműködik még Rozsnyói Judit hegedű, Pengő Csaba bőgő.

Helyszín: a Matica slovenská (M.R. Štefánik tér 6.) színházának nagyterme.

A program a Komáromi Zsidó Hitközség 220. születésnapja alkalmából **INGYENES**. Mindenkit szeretettel várunk!

Előzetes REGISZTRÁCIÓ a koncert@menhaz.sk címen szükséges!

„Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Židovská náboženská obec v Komárne“

Nyertes pályázat

A Szlovák Gázművek Alapítványa a Régiók Örökség kiírás keretében támogatásban részesítette a „Mi is itt vagyunk” című oktatási programunkat és az ennek keretében létrejövő interaktív kiállítást.

Temetői hírek

A temető rendszeres karbantartása erre az évre befejeződött. A szakemberek novemberben újabb negyven ledőlt sírkövet állítanak fel. Közben a budapesti Magyar Zsidó Levéltárban megkezdődött a sírkövek nyilvántartását tartalmazó könyv digitalizálása, angol pályázati forrásokból.

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK060900000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno vagy

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyháznak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 1996-ban (1996), **főszerkesztő** –
 élfredaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám**: EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!** S finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky – a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával.

Faliújság rövid hírek

✧ A HH-t, a Shalom klubot és a KZSH-t támogatták: Orna és Jossi Mondschein (Izrael) és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük!

✧ Pályázati támogatásoknak köszönhetően újabb könyvekkel gazdagodott a Spitzer Béla Kiskönyvtár állománya.

✧ A Komáromi Zsidó Hitközség nyertes projektjének köszönhetően két roll up bannert készített, melyek grafikáját Saláth Richárd tervezi. A bannerek rendszeresen megjelennek majd rendezvényeinken.

✧ November hónapban a Szinnyei József Könyvtár szakembereinek segítségével folytatódik a Spitzer Béla Kiskönyvtár állományának kategorizálása, majd számítógépes rögzítése. A könyvtár munkatársainak segítségét ezúton is köszönjük.

✧ Dél Komáromban november 21-én nyílik meg az Auschwitz Album című utazó kiállítás, amely az Arany 17 központban egy hétig látható.

Kirándulás Budapestre

November 13-án, immár hagyományosnak mondható budapesti kirándulást szervezett hitközségünk, melyen tagjaink és barátaink közül negyvenen vettek részt. Reggel nyolc órakor indult autóbuszunk a Menház elől.

A program első helyszíne a közel-múltban felújított Goldmark terem volt. Toronyi Zsuzsanna, a Magyar Zsidó Levéltár vezetője mutatta be az intézmény Közép- Európában egyedülálló új látványraktárát, részletesen ismer-

tetve az egyes dokumentumok történetét, majd a második emeleten, a Goldmark teremben kialakított „Itt lakott Rosenthal” című interaktív kiállítás rejtelmeiben tekinthetett be a csapat. A résztvevőket lenyűgözte az élményekkel teli, jó hangulatú, tartalmas idegenvezetés.

A kirándulás második állomása a most felújított Kazinczy utcában az orthodox zsinagóga volt. Gábor Zoltán, a hitközség munkatársa, a zsinagóga samesza ismertette az épület és a felújítás történetét. A pár lépésre levő Carmel étteremben finom, glatt kóser ebédet vettünk részt.

A délutáni program a Bálint Zsidó Közösségi Házban folytatódott, ahol Fritz Zsuzsa igazgató mondott rövid bevezetőt a ház életéről, működésének elveiről, majd a csoport tagjaival együtt körbesétált az épület termeiben,

A szabadidő után a Dohány utcai zsinagóga előtt gyülekeztünk. Az Élet Menete Alapítvány javára rendezett jótékonyági koncertre szinte megtelt a háromezer fő befogadására alkalmas zsinagóga. Koncz Zsuzsa, Érdi Tamás, Kulka János és Tolcsvay László csodálatos koncertje óriási élményt nyújtott a résztvevőknek. A busz a késő esti órákban érkezett vissza Komáromba.

PT *Fritz Zsuzsa, a Bálint ház igazgatója*

Látogatóban a levéltárban

Toronyi Zsuzsanna, a Magyar Zsidó Levéltár vezetője mutatta be az intézmény Közép- Európában egyedülálló új látványraktárát

Jövönk, ami összeköt – a régió oldala

Zsidók Szlovákiában

A nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Történelem Tanszéke egész napos konferenciát szervezett november 8-án az egyetem nagy előadótermében, a Történelmi napok programsorozat keretében **Zsidók Szlovákiában** címmel.

A program főszervezője Peter Hudák, a tanszék doktorandusza volt, aki évek óta foglalkozik a bártfai zsidóság múltjának kutatásával és számos kulturális programot is hozott már létre a városban. A szervezésben PaeDr. Veronika Sklenková tanárnő volt segítségére, aki elsősorban a Vészkorszak oktatásának szakértője a tanszéken.

A hallgatók jelentős érdeklődése mellett a konferenciát prof. Janka Hečková, CSc. tanszékvezető nyitotta meg. Az első előadó dr. Pavol Mešťan, a Szlovák Nemzeti Múzeum- Zsidó Kultúra Múzeumának igazgatója volt, aki a zsidó ünnepek világába, illetve a zsidó élet körforgásába nyújtott betekintést.

Nelly Frey Bécsben és Pozsonyban élő tolmács a zsidó nők szerepéről szólt, számos példát hozva verebélyi származású családja életéből.

Paszternák Tamás, a Komáromi Zsidó Hitközség programkoordinátora Zsidóság és zsinagóga című számítógépes prezentációval illusztrált előadása a komáromi zsidó közösség fejlődésén keresztül mutatta be a zsinagóga szerepét.

dr. Monika Vrzgulová, a pozsonyi Holokauszt Dokumentációs Központ igazgatója központjának tevékenységéről számolt be, bemutatta az általuk megjelentett publikációkat és oktatási segédanyagokat.

Katarína Potoková előadása a nyitrai

Dr. Pavol Mešťan, a Szlovák Nemzeti Múzeum – Zsidó Kultúra Múzeumának igazgatója

zsidóság történetéről szólt, kiemelte a hagyományok ápolásának fontosságát. A hallgatók ellátogathattak a Baumhorn Lipót által tervezett épületbe, amely az idén szeptember 18-án ünnepelte 100. születésnapját. Jelenleg kultúrteremként használja a helyi önkormányzat, és a Zsidó Kultúra Múzeuma állandó kiállításának is méltó helyszíne. A kis zsidó hitközség a közelben működik.

Bízunk abban, hogy a nyitrai egyetem jó példáját mások is követik majd, fontosnak tartjuk, hogy a jövő tanárai felkészülhessenek a zsidósággal kapcsolatos témák oktatására.

PT

Filmbemutató a budapesti Szlovák Intézetben

Nicky családja

Különleges filmbemutatóra került sor a budapesti Szlovák Intézetben október elején. Jana Tomková, a Szlovák Intézet igazgatója és Vadász Magda, a B'nai B'rith elnöke köszöntötték a megjelenteket a Rákóczi úti intézmény nagytermében, köztük Óexc. Peter Weiss urat, a Szlovák Köztársaság budapesti nagykövetét.

Matej Mináč szlovák rendező Nicky családja című új szlovák alkotása a "Montreali Nemzetközi Filmfesztivál Legjobb Dokumentumfilmje" díjban részesült.

A film megdöbbentő története az angol Nicholas Winton hőstettéről szól,

aki a második világháború kezdetén a korabeli Csehszlovákiában több száz gyermeket mentett meg a koncentrációs táborokban rájuk váró haláltól. Számos helyen őt nevezik a brit Schindlernek. Lehetőséget biztosított 669, főként, prágai zsidó gyermeknek, hogy őket brit családok fogadják örökbe. A film kockáin megrendítő pillanatoknak lehetünk tanúi a szülőktől való búcsúzástól az érkezésig, a túlélők szívbemarkoló visszaemlékezéséig.

A film a Karlovy Vary-i és a Jeruzsálemi Filmfesztiválok is díjat kapott. Megszólal több szemtanú, visszaemlékeznek az eseményekre a megmentett

gyerekek is. Az egyetlen, ma Budapesten élő túlélő Králik Ferencné szül. Lénárt Ilona személyesen ott volt a bemutatón, ugyanúgy, mint az alkotók közül többen.

A ma 101 éves Winton úr sokáig nem beszélt emberfeletti tettéről, öt év-tized után házuk padlásán felesége talált rá a megmentés dokumentációjára, azóta szinte az egész világ értesült a történetéről. A túlélő gyermekek közül máig csak 250-et azonosítottak. A többiek felkutatását szolgálja a www.nickysfamily.com honlap, ahol további információkhoz juthatnak az érdeklődők.

A 96 perces alkotás megtekintését mindenkinek feltétlenül ajánljuk.

PT

STETL – a Hitközségi Híradó kulturális oldala

Az oldal a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával jött létre!

Feuerstein Azriel:

KELJFELJANCSI

3. FEJEZET 2. RÉSZ

A képeket nem dobta el, pedig azt mondták, hogy minden zsidót megölték. A háború után, mikor a megmaradt pár zsidó kezdett hazatérni, de a mi családjunkból senki, minden oka meg lett volna arra, hogy eldobja, de tartotta őket majdnem két évig, amíg egy kassai barátomtól megtudta, hogy élek és a címet Svédországban, elküldte a képeket. Szégyenemre a családnevét elfelejtettem és bár megköszöntem, amit tett, eléggé megköszönni sohasem fogom tudni.

„No Jéorj, elég a habozásból!” szölt fröken Ulle és odament hogy a borítékot kibontsa „de talán egyedül akarsz lenni a képekkel?” kérdezte, anélkül hogy a munkáját abbahagyta volna és érezni lehetett, hogy nagyon csalódott lett volna, ha igenlően válaszolok.

„Nem, könnyebb lesz nekem, ha fröken Ulle mellettem van.” Szemei könnyeztek.

„Hát akkor nézzük, mi van itt!” mondta és kibontotta a selyempapírt, amelybe a képeket szerető kezek csomagolták.

„Itt van mindaz, ami az életemben már többé nem lesz.”

„Jéorj elég, az élet még előttem van, egy szép és hosszú élet, ha a jó Teremtő is úgy akarja” mondta és keresztet vetett.

„Fröken Ulle, aki átment Auschwitzon és még hisz, az istentagadó.”

A szemeiben valódi rettenet és sajnálat tükröződött.

„De hiszen Ő mentett ki téged onnét! És hogy mondhatod, hogy aki hisz Benne az istentagadó?!”

„Onnan, fröken Ulle senki sem lett megmentve. Onnan nincsenek megmentettek, csak túlélők. És aki elfogadja azt, hogy ami ott történt az Ő akaratából vagy tudtával történt, aki ilyesmit, ilyen szándékot, akaratot, tulajdonít Nekik az tagadja az Istent, akit ismerünk.”

Azóta már sokkal kevésbé vagyok szélsőséges. A zsidóság volt az, amely az istenség mibenlétét meghatározta az Adonáj kimondott nevével, amely a jövő, a jelen és a múlt rövidített összetételéből

áll és evvel elkülönítette az embertől, aki csak jelen.

Ezért az embernek, aki csak Van, nincs joga bírálni az Istent, aki Lesz, Van és Volt és ezért rajtunk kívül áll, de kapcsolatban van velünk. És ahogy mondják, a lövészárkokban nincsen istentagadó. Ez persze messze áll attól a vallás-alkotta képtől, amely Őt, mint valami kicsinyes könyvelőt képzelel el, aki technikai hibákat keres a Mezuzában, látástól vakulásig elkészített napirendet, aprólékos étkezési szabályokat és végtelen, hízog, naponta visszatérő imarendet követel a követőitől. Persze vannak olyanok, akiknek a tudat, hogy minden percben olyan órarendet követnek, amelyet évszázadok hagytak jóvá, békét és megnyugvást ad.

„Hagyd Jéorj, ezeket a problémákat mi itt nem fogjuk tudni megoldani. Térjünk vissza a képekhez.”

„Ezek itt az anyai nagyszüleim, mind a ketten sokkal a születésem előtt haltak meg, Izidor Altmann 1910-ben és Frumet 1922-ben. Izidor tekintélyes és jó módú ember volt, az eperjesi hitközség vezetői közé tartozott és élen járt a neológia elleni harcban, amely akkor az egész zsidó világot foglalkoztatta, a valóságos cionizmus szlovákiai megalapítói közé tartozott, a halála után nekrológ jelent meg róla az Osztrák-Magyar monarchia zsidóságának Budapesten megjelenő legfontosabb újságában. Itt is van a nekrológ, tudtam, hogy az anyám féltve őrizte. Ez az Izidor az, akinek a nevét minden második nemzedék minden elsőszülötte viseli, köztük én is. Ezen kívül pedig anyai ágon, Frumet nagymamám után, Dávid király trónjának vagyok az örököse.”

„Hogy viseled a nevét, amikor téged a legjobb tudomásom szerint Jéorjnak hívnak? És ez az ügy Dávid királlyal is elég gyanúsnak tűnik.”

„Ez még nem minden. Apai ágon is vannak királyi kapcsolataim, Ebben a vastag füzetben mindent leírtam Talán el tetszik akarni olvasni? Ami a Dávid királyt illeti, az egy olyan családi legenda.”

„Ya-so!” (ez is aYa-ha családhoz tar-

tozik és a fordítása itt: érdekes) „A mi családjunkban is van egy ilyen legenda, hogy a vörös Rune utódai lennénk, akik azok között a Vikingek között volt, akik, sokkal Kolumbusz előtt felfedezték Amerikát.”

„Valóban észleltem fröken Ulle szemében valami vikingi kegyetlenséget” mosolyogtam.

„Még egy ilyen megjegyzés és nincs sütemény. De mi van a nevekkel, amelyeket említettél?”

„Mint ahogy meséltem, a polgári nevem Jéorj, de a zsidó nevem, mint Izidoré Azrielé Jaakov.”

„Ti és a neveitek sokasága.”

„Miért fröken Ulle? Szent Pál a keresztelés előtt nem volt Saul?” mondtam, de éreztem, hogy túl messze merészkedtem és gyorsan hozzátettem: „Ha tényleg érdekli fröken Ullét, talán tessék elolvasni a történetemet a családi genealógiával együtt. Talán, tessék elvinni ezt a nehéz füzetet és a legközelebb, amikor folytatjuk a képek átnézését, a szereplők ismerősek lesznek.”

„Nagyon szívesen elviszem, úgy is látom, hogy vannak dolgok, amikről nehéz beszélned. De igyuk meg a kávé, mielőtt kihűl. Remélem, ízlik.”

A forrón illatozó, erős kávé a friss tejjel és süteménnyel (kaffe med kakor) a svéd konyha édes-kevés fénypontjainak egyike, kitűnő volt, mint mindig.

„Köszönöm szépen fröken Ulle, minden nagyszerű volt.”

„Vaelbekomme” (egészségedre) „akkor a viszontlátásra holnapig és köszönetet a kellemes társalgásért.”

„Tack för all – köszönet mindenért – fröken Ulle és a viszontlátásra.”

Folytatása következik...

Szalay Elzi története – 2. rész

KRAUSZ család

A falu közepén, hozzánk közel laktak Krausz Imre bácsiék: Erika és a szülei; velük volt még Morgenstern Antika is. Fakereskedéssel foglalkozott a család.

Sokat játszottunk együtt. Erikának külön szobája volt takarosán berendezve, két polccal a falon, sok játékkal, tele babákkal. Többször volt babaszúr nálunk is, nálunk is. Májusban volt az utolsó, ahová engem is meghívtak. Úgy tudtuk, mi gyerekek, hogy másnap elutaznak nyaralni, ezért el kell búcsúznunk. A nagy asztalra, amelyről előtte ettünk, Erika anyukája felrakta az összes játékot és Erika elosztotta közöttünk, mert ezeket nem viszi magával. Nekem adta a babakocsiját a nagy macival, a kisebb macit, egy kis retikült cukorkákkal és néhány babadényt – emlékül.

Erika azt mondta nekünk: üdülni mennek, ha hazajönnek, majd új játékokat fog kapni. Nem sírtak, de nagyon szomorúak voltak.

Örültem az ajándékoknak, szívesen játszottam velük, de titokban mindig arra vágytam: visszaadhassam, újra együtt babázhassunk, főzőcskézhessünk.

Elhittem, amit mondtak, megőriztem a játékaikat, amit lehetett, a mai napig.

Vártam Erikát, csak visszajönnek a nyaralásból... csak visszajönnek...

Gyerekként nem értettem, mi történik. Felőnként tudtam meg, a borzalmakat: a kifosztásokat, az elhurcolásokat, a vagonírozást, a koncentrációs táborokat és a halálgyárat. Szinte hihetetlen, hogy ember tette emberrel..... hihetetlen, felfoghatatlan...

Krausz Erikáéktól csak Imre bácsi jött vissza. Ő mondta nekem: „ne várjad Erikát, mert soha sem fog megjönni”.

Három gyerekem van, a lányomat Erikának neveztem el az Ő emlékére.

Amikor megszületett a kislányom, Krausz Imre bácsi sok boldogságot kívánt és azt: „az én Erikámmal soha ne történjen az, ami az ő Erikájával történt”.

Az ajándékba kapott játékokat őrizgettem a háborúban a front miatti menekülésekkor, és később asszony koromban is magammal vittem. A babakocsit elajándékoztam, még tíz év múlva is megvolt az új tulajdonosnál, addig tudtam követni. A két macit sajnos megrágták a molyok; ennek ellenére

még húsz évig őriztem, de tovább nem volt értelme. A retikült a kis lábosokkal a mai napig megtartottam és szeretném volna tovább adni, hogy ne veszzen el, tovább éljen Erika emléke.

A fényképen Erika rokona. Morgenstern Antika is szerepel – a kedves nővér mellett jobbra az első (második sor).

GUTH család

Guth Laci bácsiéknak üzletük volt, mindezt lehetett kapni náluk. Két kisfiuk: Bandika és Gyurika.

Az óvodai évfázón készült képen ők is rajta vannak: Guth Bandika alulról a harmadik sorban balról a hatodik; Guth Gyurika az alsó sorban jobbról a negyedik. Egyforma kantáros nadrágjuk volt.

FÜRST család

Fürst Józsi bácsiéknak két gyerekük volt: Laci és Erzsi, ők nálam idősebbek voltak.

Józsi bácsi mészáros volt, kocsmát is üzemeltetett. A szobában a szekrények tetején gyönyörűséges meggy- és cseresznyebefőttek sorakoztak. Józsi bácsinak már akkor telefonja volt.

Egy alkalommal, amikor náluk voltam, az akkor már polgárba járó Erzsi, igen fájlalta a torkát, köhögött, minden baja volt... Szülei kihívták Batári doktor bácsit, aki megállapította: „kétoldali iskoandoratisza” van. Először nagyot néztünk, aztán jót neveltünk és Erzsi is hamar meggyógyult. (A születéseknél és az első fiam születésénél is ez az orvos volt jelen. Nagyon becsültük.) A fiuk, Fürst Laci jött vissza egyedül a családból.

Kéthelyen – Marcali környékén telepedett le. Később eljött hozzánk és meghívott az esküvőjére.

MORGENSTERN család

Velünk szemben Morgensternék laktak. Rőfös üzletük volt. Lányuk, Zsuzsi idősebb volt nálam néhány évvel. Sokat játszottunk együtt. Emlékszem: vacsora előtt kiküldtek minket megnézni, feljött-e már a csillag? Ha jelentettük, hogy már látjuk, ők vacsorához ültek, én elköszöntem és hazamentem.

Apám és Morgensternék együtt próbálták a két család vagyonának egy részét menteni. A legértékesebb textíliákat egy hatalmas perzsaszőnyegbe burkolva elásták az udvarunkon levő műhely melletti fáskamra alá. Fémhordókba is pakoltak, de sajnos minden elrohadt.

Morgenstern néni és Zsuzsi visszatértek. Franciaországba mentek és ott éltek. Meglátogattak minket később is, meghívtak magukhoz. Sajnálom, hogy nem mentünk el.

A MEGMARADTAK:

– Krauszéktól csak az apuka érkezett vissza.

– Guthéktól csak Laci bácsi.

– A Fürst családból Laci fiuk.

– Morgensternéktől Zsuzsi az anyukájával.

Már 76 éves vagyok, csak a Teremtő tudja, meddig leszek itt. Az eddig őrzött emlékeknek tovább kell élnie. Talán példát adhat az embertelenség ellen, talán...

Így legyen!

Molnár Józsefné Szalay Elza

Egy év Izraelben – Dr. Paszternák András útinaplója

IV. rész: Munkás, kutató, intézkedős hétköznapok

(2011. június 12., vasárnap)

A mai nappal elkezdődtek a munkás, kutató hétköznapok. Még mindig akad mit intézni. Jobbról küldenek balra, fentről le... egyik épületből a másikba. Megtörtént az első szakmai megbeszélés a főnökömmel, s kezdem feltérképezni az intézet nyújtotta lehetőségeket.

Elindult a szakmai munka... minde mellett természetesen igyekszem megragadni minden szentföldi pillanat varázsát. Tanúskodjon erről az alábbi két reggeli fotó.

Hazafelé jövet bedobtam egy gyrost, azaz itt swarmának hívják. Ahogy az

asztal mellett eszegettem a pitába töltött finomságokat, két-három macska jelent meg körülöttem, a legnagyobb fekete volt... szerencsére most nem ment át előttem.

Ma odahaza Komáromban Mártírnapot tartottak, az 1944-ben elhurcoltak

ra emlékeztek az összegyűltek a temetőben és a zsinagógában. Életemben először nem tudtam ott lenni, nem köszöntöttem a vendégeket, nem szereltem hangosítást, nem mondtam verset, nem készítettem elő fáklyákat, nem működtem közre a nap sikeres lebonyolításában... Fura volt. hogy nem tudtam a többiekkel, az otthoniakkal és a messze földről hazatérőkkel együtt lenni. Lélekben Komáromban voltam!

(2011. június 13. – héfő)

Reggel ismét egy újabb virág-fajta nyílt ki a hosszú lépcsősor mellett, amelyen le kell jönnöm, hogy elérjem az utca

szintjét. Kezdem megismerni a Negba-Hagana utca mindennapjait. A fotóssal, aki már reggel a képeket rendezgeti, a kávézóval, ahol sokan megállnak egy-két percre, a jobbra-balra cikázó 63, 67, 65, 60, 61, 30-as buszokkal.

Ma meglátogattam a pásztázó tű-

szondás mikroszkópiai labort, igazi szakmai élmény volt a vezetőjénél töltött idő. Azzal köszöntünk el, hogy remélhetőleg együttműködünk majd a közeljövőben. A csoport tagjait, kutatási témáit is egyre inkább sikerül megismerni, átlátni. Ma a laborba menet kicsit bebarangoltam a kémia épületét, de még rengeteg felfedezni való van a kampuszon.

Már az ebédidőben is feltűnt, mint ha elromlott volna az idő. Hazafelé kész szélvihar tombolt. Úgy döntöttem, letesztelek a tömegközlekedést. Rájöttem, hogy a 30-as és a 61-es busznak az egyetemi gyaloghíd másik oldalán van a végállomása. A 61-es mellett döntöttem, amely egy utcányira rak le a szállásomtól. Időben legalább másfélszerese volt, mint gyalog, ha beleszámolom a várakozást, s az ide-oda kanyargást. Esőben, kánikulában azért jó lesz. Akkor majd veszek bérletet is.

Tegnap este akadtam rá a neten:

http://www.jedlik.hu/esemenyek/rendezvenyek/langesz/Documents/Langesz_235_165mm_12_oldal_screen.pdf

Eddig nem nagyon idéztek tőlem (8. oldal):

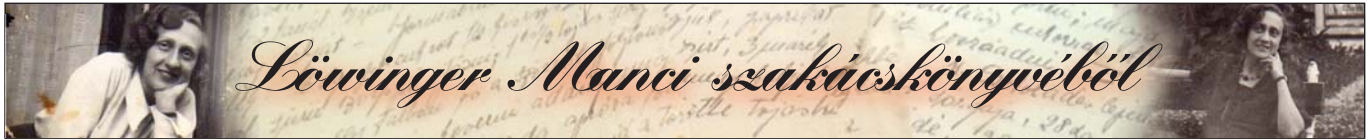
„Nem akarunk mindenkiből kémikust faragni, mindössze megnyitjuk az érdeklődők előtt azt a világot, amelyben dolgozunk és élünk, ennek szépségét mi is gyermekkorunkban pillanthattuk meg először. Ha a mostani ovisok közül lesz legalább egy, akivel 15-20 év múlva kollégaként találkozunk majd, nem dolgoztunk hiába.”

(Paszternák András, MTA KK)

S záró-borítófédél sem voltam még :)

Az Interneten folyamatosan publikált Posztdok Napló alapján – www.kispaszi.com

Mikor az angol mandátum véglegesen befejeződött

Ilona 1936-ban érkezett Izraelbe, akkori Palesztinába, az Angol mandátumi területre. Tel Avivban telepedett le és mint varrónő keresett munkát. Mikor Komáromban készült a Palesztinai útra, gondolatban chalúcának készült illetve egy kibucban akart lakni és földműveléssel foglalkozni. De amikor a jaffai kikötőbe ért és onnan Tel Avivba, az első héber nyelvű modern fejlődő város megnyerte tetszését és ott maradt.

Hamarosan házivarrónői munkát talált, egy angol tiszt Mayor Matthew Bluebird és felesége Estella és három lányuk házában. Az angolok sokszor jöttek össze díszes vacsorákra, délutáni tea partira, vasárnapi templomlátogatásra és sok más ünnepi alkalomra. Egy varrónőnek sok munka akadt egy ilyen családban, Ilona gyorsan megbarátkozott a Bluebird család tagjaival és a közeli baráti körrel. Néha mikor pont ott volt a délutáni, 5 órai teaivásnál, ő is részt vett az el nem hagyható ünnepségen. Előkerült a gyönyörű Woodbridge rózsával díszített készlet, két szobalány az előírt uniformisban behozta a teát, tejet, cukrot, friss házi kekszet és az angolok által kitalált uborkás szendvicset – kis szelet vajjas kenyéren egy szelet nyers uborka.

Ilona imádta ezt a délutáni teaszertartást és azt kívánta, hogy az angol mandátum soha se fejeződjön be. De az izraeli vezetőség mást gondolt és az

ENSZ, megszavazták az ország megalapítását és az angoloknak el kellett hagyni az országot. Ilona lakásában megszólalt a csengő, egy futár beállított egy nagy faládával, amelyben a Bluebird család teáskészlete volt. Estella rövid levelet csatolt hozzá, mondva, hogy mivel nekik muszáj haza utazni és ő meg akarja, megköszöni Ilonának a barátságát, varrónői tehetségét emlékül küldi neki a Woodbridge teáskészletet.

Ilona férjhez ment Aladárhoz, egy lányuk meg egy fiuk született. Egyikük se látta egyszer sem az angol teáskészletet használatban. A vitrin legmagasabb polcán volt szépen elrendezve, kétszer egy évben Ilona óvatosan megtisztította és visszarakta a polcra.

Ilona és Aladár öregotthonba költöztek és a teáskészletnek már nem volt hely. Lea lányuk kapta meg a fadobozt, amely a spájzba került addig a napig, míg Lea lánya Noa leérettségizett és a bevonulás előtt volt. A családi összejövetelen előkerültek a Woodbridge csészék tányérok és tálak a gyönyörű rózsás mintával. Ilona egy pillanatra azt hitte, hogy újból a Bluebird családnál teázik.

Másnap reggel, mikor Lea és Noa kipakolták a mosogatógépet csodálkozva látták, hogy egy hófehér teáskészlet került kezükbe. Egymásra nézve rájöttek a tényre- a mosogatógép intenzív programja letörölte az összes rózsák és a te-

áskészlet mind egy újszülött csecsemő minden díszítés nélkül jött a világra.

Így fejeződött be valójában az angol mandátum. A délutáni tea vagy kávé ivás szokása megmaradt és finom **házi-lag készíttet keksz** tálalása is. A következő recept könnyű és lehet variálni.

Hozzávalók: 5 pohár liszt, 1 tasak sütőpor, 25 dkg vaj, 1 egész tojás és 2 sárgája, 1 pohár cukor, 1 citrom leve.

Először keverjük össze a száraz hozzávalókat és aztán a nedvesekkel együtt keverjük ki egy viszonylag ragacos masszát. Ha nem elég nedves lehet egy kis vizet, tejet vagy tejfölt hozzá adni. Hűtőben tartuk a feldolgozásig. Sütőményformával kiszaggatjuk, és előre melegített sütőben 10 percig sütjük. Hagyjuk pár percig őket a sütőlapon kihűlni és dobozba zárva tároljuk.

Variációk: sütés előtt tojással megkenjük, meg lehet meghinteni szezámmaggal, vagy mákkal, vagy a sütés után bemártjuk olvasztott csokoládéba, vagy megkenjük lekvárral és összeragasztunk két kekszet.

Jó étvágyat!

Orna Mondschein,
Ashkelon, Izrael

Könyvajánló

Stefan Heym:

Mindig a nőnek van igaza és egyéb bölcsességek

Ugye megtörtént már önökkel is, hogy nem tudták, milyen szép ajándékkal szerezhetnének örömet a feleségüknek a születésnapján, karácsonykor vagy bármikor. Nyakláncra már van, gyűrűje is van, és Isten tudja, hány könyv a polcán, hogy azt meg soha nem lehet tudni, hogy a pulóverek,

sálak és kesztyűk mikor felelnek meg megfelelnek-e az ízlésének és jó-e a méretük, tetszik-e a színük, a csokoládé a fogyókúra miatt nem jöhet szóba, és a virág – ó, az nagyon gyorsan elhervad.

Azt gondoltam tehát, inkább megkérdem, hogy ne hibázzak és akkor megmarad a jó hangulat különösen a születés- és ünnepnapokon. És amikor azt kérdeztem, hogy Drágám, milyen ajándékot szeretnél kapni, akkor a nejem rám nézett azzal az egészen különös pillantásával, és azt mondta, Írj nekem egy történetet.

Stefan Heym vidám és humoros történeteit, bölcsességeit olvasva új oldaláról ismerhetjük meg az író. A feleségének szánt ajándék Heym legjobb művei közé tartozik.

Panem kiadó,
Budapest

Nitrianska synagóga 1911–2011

Exkurz do minulosti

Nielen ľudia majú sklon k nostalgii. Keby mohli, rozprávali by o starých časoch aj mestá. Aj ony sú živé organizmy, ktoré rastú, pracujú, radujú sa, smútia, aj sa zabávajú. Prežívajú obdobia dobré, pohnuté, slávne, aj také, ktorými sa neradno chváliť. Samé síce nerozprávajú, ale majú svojich hovorcov. Budovy, námestia, zažltnuté stránky novín a kníh. Keď dnes prekročíme myslennú čiaru, začne naša fantázia vynášať na povrch udalosti a postavy, ktoré prekryli nánosy nedávno skončeného, búrlivého 20. storočia. Stroj času nás vráti na jeho začiatok, do roku 1911...

Aký to bol rok?

Naplnilo sa začala rozvíjať aviatika a človek sa vzniesol nad oblaky. Maria Curie Skłodowska získala Nobelovu cenu za objavy týkajúce sa rádioaktivity. Roland Amundsen dosiahol južný pól a archeológ Hiram Bingham objavil v Peru legendárnu horu Inkov. Zamrzli Niagarské vodopády. Narodil sa spisovateľ Tennessee Williams a zomrel skladateľ Gustav Mahler. Z Louvru ukradli Monu Lisu...no a ženy sa vzopreli škrupuliam, odložili šnurovačky a skrátili si sukne...

No a Nitra?

Bola malým vidieckym mestom Rakúsko-uhorskej monarchie. Po uliciach chodili fiakre a do okolitých dedín sa cestujúci dostal iba na koči či povoze. Ani Zobor ešte nebol obostavaný ako dnes. Mesto malo okolo šesťnásť a pol tisícobyvateľov rôznych národností a viero-vyznaní. Dvadsaťdva percent, t.j. 3674 duší, tvorili Židia.

Niekoľko historických faktov

Podľa údajov z knihy nitrianskeho historika a archivára Otmara Gergelya sa Židia v Nitre usadili už v prvých storočiach nášho letopočtu. Dokazuje to už údaj v Zoborskej listine z roku 1113, kde sa spomína Mons Judeorum – Židovský vrch. Bol to vlastne židovský cintorín, ktorý musel byť všeobecne známy už najmenej storočie predtým, keď ho použili na označenie miesta. Privilégium mesta Nity z roku 1248 spomína Párovece ako Castrum Judeorum, t.j. opevnené židovské mesto. Ďalšie správy o židovských obyvateľoch Párovciach pochá-

dajú až zo začiatku 18. storočia, keď sa na Slovensko hŕnuli sťahovali Židia z Moravy, ktorých životná situácia sa veľmi zhoršila v dôsledku prijatia obmedzujúcich zákonných opatrení. Nástupom Jozefa II. na trón sa rozšírili práva Židov. Listinou zo 16. júla 1787 im povolil kdekoľvek obchodovať s tuzemským tovarom. Zákonom z roku 1840 umožnila uhorská vláda Židom usídľovať sa v mestách, s výnimkou miest banských.

Začiatky emancipácie židovského obyvateľstva

Proces zrovnoprávnenia s majoritnou spoločnosťou sa výrazne posunul zákonom z roku 1868, resp. z roku 1895, ktorými dal uhorský parlament Židom plnú občiansku a náboženskú slobodu. Formálne sa otvorili brány geta. Platná legislatíva im umožňovala uplatniť sa v slobodných povolaniach a začleniť sa do majoritnej spoločnosti.

Po celouhorskom židovskom kongrese v roku 1868 v Budapešti sa tunajšie židovstvo rozštiepilo na reformný prúd, označovaný ako neologický, a na ortodoxný, tzv. konzervatívny prúd. Oba boli uznané aj zákonom. Centrom neológov sa stala Budapešť, strediskom ortodoxného smeru Bratislava. Časť náboženských obcí sa nepridala ani k jednému hnutiu. Utvorila tretí smer – status quo ante, ktorý bol zameraný na vytvorenie židovského štátu v pôvodnej vlasti.

Rozdiel medzi ortodoxným a neologickým židovstvom spočíval v odlišnom chápaní úlohy a podôb náboženského života. Židia neologického smeru sa snažili prispôbiť modernej dobe. V synagógach sa rabíni veriacim v kázňach prihovárali nielen hebrejčinou, ale aj jazykom zrozumiteľným väčšine, v tej dobe nemčinou a maďarčinou. Zaviedli spoločné sedenie mužov a žien v synagóge, aj organovú hudbu a zborový spev. Voľnejšie pristupovali k dodržiavaniu stravovacích predpisov, predpisov o sobote a ďalších halachických príkazov a zákazov.

Neologická židovská obec v Nitre

Po roku 1840 sa aj Židia z Párovciach sťahovali do Nity. Venovali sa prevažne obchodnej činnosti, ale aj rôznym remeslám. Časť z nich, usadených v centre mesta, sa postupne odklápala od tradičného religiózneho spôsobu života. Liberálne orientovaní členovia komunity sa

integrovali do spoločenského diania v meste. Boli naklonení rozvoju všeobecného vzdelávania a svetského školstva v židovských komunitách a reformovaniu náboženského života. V roku 1886 sa aj v Nitre prejavili reformné snahy pokrokovjších Židov, ktorí sa odklonili od ortodoxie. Založili si vlastnú kongresovú náboženskú obec Ješurun a rozhodli sa postaviť si novú synagógu. Prostriedky na jej výstavbu pramenili z fondu malej základiny nitrianskeho filantropa Jozefa Engela a jeho manželky Jozefíny, ako aj z ďalších darov. Mená darcov sú zvečnené na tabuliach umiestnených pri vchode do synagógy. Výstavba chrámu bola ukončená práve pred sto rokmi. Nová dominanta mesta, postavená podľa projektu architekta Leopolda Baumhorna, bola slávnostne vysvätená 19. septembra roku 1911.

Od základného kameňa synagógy po jej zasvätenie

Základný kameň bol položený 12. júla 1910 o 5. hodine popoludní. Stála tu zelenými ratolesťami a zástavami vyzdobená tribúna. Zúčastnená spoločnosť prišla v plnej paráde. Slávnosť začala zvyčajnými večernými modlitbami pod šírým nebom. Hostí privítal Natan Grünfeld. Pripomenul dejiny obce a ocenil zásluhy každého, kto vyvinul akúkoľvek činnosť v záujme výstavby novej synagógy. Po hebrejsky napísaný pamätný list so slovami „Ó, aké krásne sú tvoje stany, Jakub, tvoje príbytky, ó, Izrael!“ prečítal rabín dr. Klein a následne ho vložili do urny, ktorú obradne poklopali kladivkom. Výstavbu veľmi starostlivo sledovali nielen členovia obce, ale aj vtedajšia tlač.

A nadišiel deň D, keď bola nová synagóga slávnostne zasvätená. Bolo to v období krátko pred významnými sviatkami židovského kalendára, Novým rokom zvaným Roš Hašana, dňom účtovania za všetky skutky predchádzajúceho roka a Dňom zmierenia, meditácie, sebakúmania, sviatkom Jom Kipur. Ako 24. septembra 1911 napísali dobové noviny Nyitra megyei Szemle aj Nyitrai Lapok, 19. september sa stal významným dňom nielen pre neologickú obec Ješurun a jej členov, ale aj pre samotné mesto a okolie. Dielo architekta Leopolda Baumhorna bolo dokončené a pripravené slúžiť svojmu účelu.

KP

(Pokračovanie v budúcom čísle)

Výlet do Budapešti

Naša ŽNO usporiadala 13. novembra už tradičný výlet do Budapešti, na ktorom sa zúčastnili členovia a naši priatelia v počte 40 osôb. Autobus odchádzal ráno o 8.00 hod od Menházu.

Na začiatku sme navštívili teraz obnovenú Goldmarkovú sálu. Následne riaditeľka Židovského archívu Zsuzsana Toronyi nám predstavila inštitúciu. Táto zbierka je v strednej Európe je-

vých dokumentov. Mali sme možnosť si prezrieť aj interaktívnu výstavu na druhom poschodí pod názvom "Tu býval Rosenthal". Účastníci boli plní dojemov, mali dobrú náladu a boli spokojní so

dinečná, pričom pani riaditeľka podala podrobnú informáciu o histórii jednotlivých

sprievodcom na výstavách.

Druhá zastávka bola v obnovej or-

todoxnej synagóge na ulici Kazinczy. Zoltán Gábor, pracovník obce, šames synagógy predstavil synagógu a hovoril aj o histórii obnovy. Niekoľko krokov odtiaľ je kóšer reštaurácia Carmel, kde sme konzumovali veľmi chutný, glatt kóšer obed.

Program pokračoval poobede v Komunitnom dome Bálint, kde návštevníkov prijala riaditeľka Zsuzsa Fritz. Hovorila o živote inštitúcie, o princípoch fungovania a následne návštevníkom predstavila celú budovu.

Po krátkej prestávke sme sa stretli pred synagógou na ulici Dohány, kde nadácia Pochodu živých usporiadala dobročinný koncert. Synagógu naplnili návštevníci, približne tritisíc ľudí s obrovským záujmom sledovalo vystúpenie popredných maďarských umelcov – vystupovali Zsuzsa Koncz, Tamás Érdi, János Kulka a László Tolcsvay. Autobusom sme sa vrátili v neskorých nočných hodinách do Komárna s prekrásnymi zážitkami.

PT

Konferencia na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre Židia na Slovensku

Katedra histórie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre usporiadala v rámci Historických dní vo veľkej sále univerzity dňa 8. novembra celodennú konferenciu s názvom Židia na Slovensku.

Hlavným organizátorom bol doktorand Peter Hudák, ktorý sa už dlhé roky zaoberá výskumom minulosti Židov v Bardejove, resp. už zorganizoval celý rad kultúrnych programov v meste. V organizácii mu pomohla profesorka PaedDr. Veronika Sklenková, ktorá je na fakulte odborníkom na vyučovanie o Holokauste.

Konferenciu otvorila vedúca katedry prof. Janka Hečková, CSc. Na konferencii bolo mnoho poslucháčov, ktorí si so záujmom vypočuli prednášky. Ako prvý prednášateľ bol dr. Pavol Mešfan, riaditeľ Múzea židovskej kultúry Slovenského národného múzea, ktorý hovoril o židovských sviatkoch, resp. poskytol náhľad do kolobehu židovského života.

Pani Nelly Frey, tlmočnica, ktorá žije v Bratislave a vo Viedni hovorila o úlohe žien a spomenula celý rad príkladov zo života jej rodiny, ktorá pochádzala z Vrábíel.

Programový koordinátor ŽNO z Komárna Tamás Paszternák mal prednášku o Židovstve a synagóge. Prednáška bola ilustrovaná počítačovou prezentáciou a cestou vývoja komunity v Komárne predstavil aj úlohu synagógy v živote Židov.

Riaditeľka Dokumentačného centra Holokaustu v Bratislave dr. Monika Vrzgulová predstavila činnosť centra, nimi vydané publikácie a pomocné materiály k vyučovaniu. Prednáška Kataríny Potokovej bola o histórii Židov v Nitre,

keď vyzdvihla dôležitosť zachovania tradícií. Poslucháči mali možnosť navštíviť synagógu, ktorú projektoval známy architekt Leopold Baumhorn. Synagóga v tomto roku 18. septembra oslavovala sté výročie postavenia.

Dnes mesto využíva synagógu na kultúrne ciele a v nej našla dôstojné miesto aj stála expozícia Múzea židovskej kultúry. V blízkosti je sídlo nitrianskej ŽNO.

Veríme tomu, že aktivita Univerzity v Nitre bola iba začiatkom, jej príklad budú nasledovať aj ďalší preto, aby sa budúci pedagógovia mohli lepšie pripraviť na vyučovanie o témach súvisiacich so židovstvom.

Správy z cintorína

Pravidelné práce na údržbe cintorína sa teraz skončili, budú pokračovať na jar. Odborníci v novembri postavili ďalších štyridsať zvalených hrobov. V budapeštianskom Židovskom archíve začali pracovať na digitalizácii knihy obsahujúcej evidenciu hrobov na cintoríne. Peniaze pochádzajú zo zdrojov anglického projektu.

Nový program odškodnenia obetí nacizmu

Dovoľte, aby sme Vás oboznámili, že Claims Conference zriadila Fond pre odškodnenie obetí holokaustu (Holocaust Victim Compensation Fund – HVCF), ktorý je určený pre žijúce židovské obeť nacizmu. Podmienky pre podanie žiadosti nájdete na sekretariáte ŽNO.

Oprávnené osoby obdržia od Claims Conference poštou na domácu adresu začiatkom septembra dotazníky s pokynmi a inštrukciami, ktoré si treba starostlivo prečítať. Žiadosti na odškodnenie je možné podať od 1. septembra 2011 do 30. júna 2013 na adresu koordinátora pre SR.

Podrobnosti a aktualizované kritériá nájdete na webovej stránke Claims Conference: www.claimscon.org/hvcf

Žiadame Vašu podporu

Zmena ČÍSLA ÚČTU!

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možné platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ Spravodajcu, Židovskú náboženskú obec a klub Šalom podporili: Orna a Jossi Mondschein (Izrael) a darcovia, ktorí si prali zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ Naša knižnica Bélu Spitzera získala z nadačnej podpory nové knihy.

☆ Naša ŽNO znovu získala prostriedky z vypísanej súťaže. Rozhodli sme sa, že pripravíme dva roll up bannery, na ktoré grafiku navrhuje Richard Saláth.

☆ V mesiaci november pokračuje kategorizácia a následne počítačové spracovanie knižného fondu našej malej knižnice Bélu Spitzera s pomocou odborníkov z knižnice Józsefa Szinnyeiho. Aj touto cestou ďakujeme pracovníkom knižnice za ich pomoc.

☆ Nadácia SPP vypísala Grantový program pod názvom Dedičstvo regiónov z ktorého sme získali podporu na náš vzdelávací program „Aj my sme tu“, v rámci ktorého zostavíme interaktívnu výstavu.

SPRAVODAJCA

Pozvánka

ŽNO v Komárne Vás týmto pozýva na oslavu Chanuky, ktorú usporiadame v pondelok **26. decembra 2011 o 14.30 hod** v Menház v sále Zoltána Wallensteina. O význame sviatkov

podá vysvetlenie profesor budapeštianskej školy Laudera Péter Vasadi. Kantor synagógy na ulici Frankel v Budapešti, operný spevák, známy spisovateľ, autor detských kníh Gergely Nógrádi bude spievať chanukové pesničky a zapáli sviečky. Na stretnutí budete môcť ochutnať tradičné chanukové jedlá.

Srdečne Vás očakávame.

„Aj my sme tu“ konferencia a koncert 30.11. – 1.12.2011

Židovská náboženská obec v Komárne toto cestou pozýva všetkých záujemcov na vzdelávaciu konferenciu venovanú téme: „**Aj my sme tu**“. Naša obec oslavuje toho roku svoje 220. narodeniny, radi by sme na dvojdňovej konferencii, ktorá sa uskutoční v dňoch 30. novembra až 1. decembra 2011, predstavili jej historickú minulosť počas uplynutých dvoch storočí a možnosti výučby tejto témy. Program bude prebiehať v dvoch jazykoch, po slovensky a po maďarsky.

Pre koho je program určený?

- pre učiteľov komárnanských škôl a blízkeho okolia
- pre spolupracovníkov kultúrnych inštitúcií
- pre vedúcich inštitúcií
- pre všetkých záujemcov

Miestom konferencie bude Židovské kultúrne a spoločenské centrum Menház (Komárno, ul. Eötvösa č.15). Podrobný program môžete nájsť na adrese: www.menhaz.sk.

Záujemcovia sa môžu registrovať na e-mailovej adrese kile@menhaz.sk do 28. novembra 2011!

„Mi is itt vagyunk“ konferencia és koncert 2011. 11. 30. – 12. 1.

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton hív meg minden érdeklődőt a „**Mi is itt vagyunk**“ című oktatási konferenciájára. Az idén 220. születésnapját ünnepli közösségünk, a kétnapos, 2011. november 30-án és december 1-jén megrendezésre kerülő rendezvényünkön szeretnénk bemutatni a két évszázad történetét és a téma oktatásának lehetőségeit. A program egésze két nyelven zajlik, szlovákul és magyarul.

Kinek ajánljuk a programot?

- a komáromi és környékbeli iskolák tanárainak
- a kulturális intézmények munkatársainak
- intézményvezetőknek
- minden érdeklődőnek

A kétnapos rendezvénynek a Menház Zsidó Kulturális és Közösségi Központ (Komárom, Eötvös utca 15.) ad otthont. A részletes program a www.menhaz.sk címen érhető el.

A konferenciára regisztrálni lehet a kile@menhaz.sk címen 2011. november 28-ig!

„Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Židovská náboženská obec v Komárne“

História rodiny koncert Pétera Gerendása 30. novembra 2011., 19.00

Miesto: veľká sála budovy Matice slovenskej (Námestie M.R. Štefánika 6.). Program je pri príležitosti osláv 220. narodenín Židovskej náboženskej obce **BEZPLATNÝ**.

Predbežná REGISTRÁCIA je potrebná na e-mailovej adrese koncert@menhaz.sk!

Csaláregény Gerendás Péter koncertje 2011. november 30., 19.00

2010. decemberében jelent meg Gerendás Péter legújabb lemeze "Csaláregény" címen. A koncert különlegessége, hogy a Gerendás család alkotja a zenekar nagy részét. Dani dobokon, valamint gitáron, Hanna fuvolán, és zongorán kíséri édesapját. Közreműködik még Rozsnyói Judit hegedű, Pengő Csaba bőgő.

Helyszín: a Matica slovenská (M.R. Štefánik tér 6.) székházának nagyterme.

A program a Komáromi Zsidó Hitközség 220. születésnapja alkalmából **INGYENES**. Mindenkit szeretettel várunk!

Előzetes REGISZTRÁCIÓ a koncert@menhaz.sk címen szükséges!

„Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Židovská náboženská obec v Komárne“